

Universitatea Tehnică a Moldovei

**PACHETELE DE SERVICII DE CĂLĂTORIE
ȘI PRODUSELE DE VACANȚĂ
REGLEMENTATE DE LEGISLAȚIA
REPUBLICII MOLDOVA**

Studenta: Ceban Irina

**Coordonator: Tălămbuță Angelina
dr., conf. univ.**

Chișinău, 2023

CUPRINS

LISTA CU ABREVIERI.....	11
INTRODUCERE	12
1 ANALIZA CONCEPTELOR ȘTIINȚIFICE ȘI REGLEMENTĂRILOR JURIDICE CU PRIVIRE LA PACHETELE DE SERVICII DE CĂLĂTORIE ȘI PRODUSELE DE VACANȚĂ	
1.1 Noțiuni introductive privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță	14
1.2 Abordări doctrinare și legislative privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță	22
1.3 Concluzii capitolul 1.....	31
2 DISPOZIȚII GENERALE REFERITOARE CONTRACTULUI PRIVIND PACHETUL DE SERVICII DE CĂLĂTORIE ȘI PRODUSELE DE VACANȚĂ	
2.1 Trăsăturile caracteristice contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță.....	32
2.2 Conținutul contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță.....	37
2.3 Efectele contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță	53
2.4 Concluzii capitolul 2	61
3 ANALIZA DEZVOLTĂRII SECTORULUI TURISTIC ÎN REPUBLICA MOLDOVA	
3.1 Impactul integrării Europene asupra dezvoltării turismului în Republica Moldova	62
3.2 Dezvoltarea Agențiilor de turism în Republica Moldova	67
3.3 Concluzii capitolul 3.....	76
4 ASPECTE PRACTICE PRIVIND PACHETELE DE CĂLĂTORIE ȘI SERVICIILE DE VACANȚĂ	
4.1 Studiu de caz privind pachetele de călătorie și serviciile de vacanță	77
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	87
BIBLIOGRAFIE.....	89

ADNOTARE

Numele, prenumele: Ceban Irina

Titlu: Pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță reglementate de legislația Republicii Moldova

Structura lucrării: introducere, 4 capitole, concluzii și recomandări, bibliografie.

Cuvinte cheie: servicii de călătorie, produse de vacanță, agenție de turism.

Scopul lucrării: îl constituie normele juridice care stau la baza reglementării contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță, problemele teoretice și practice ale serviciilor de călătorie, practica judiciară. Scopul studiului este de a identifica caracteristicile și problemele reglementării juridice a contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță, precum și formularea propuneri de îmbunătățire a legislației în domeniul studiat.

Obiectivele generale: identificarea reglementărilor actelor normative naționale și internaționale privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță; analiza doctrinei naționale și străine cu privire la pachetele de călătorie și produsele de vacanță; determinarea naturii juridice a contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță; determinarea particularităților contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță; examinarea elementelor și condițiilor de valabilitate ale contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță; analiza drepturilor și obligațiilor părților; stabilirea concluziilor și recomandărilor finale.

Metodele aplicate la elaborarea lucrării: constă în cercetarea și soluționarea problemelor abordate în teză, unde au fost consultate și analizate mai multe surse bibliografice, consacrate dezvoltării relațiilor economice asupra dezvoltării sustenabile a turismului la nivel regional și național. În scopul aprofundării cunoașterii acestor probleme, au fost studiate lucrările unor savanți, consacrate dezvoltării și creșterii economice prin intermediul sectorului de servicii.

Rezultatul concret obținut: în urma elaborării cercetării științifice în domeniul reglementării juridice a contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță, a fost intitulată o lucrare unică în această tematică, cu o examinare aprofundată a tuturor elementelor esențiale, precum și un șir de relatări ce pot servi exemplu pentru o viitoare analiză, sau drept sursă în alte domenii, altele decât dreptul.

ANNOTATION

Last name, first name: Ceban Irina

Title: *Travel service packages and holiday products regulated by the legislation of the Republic of Moldova*

Structure of the paper: introduction, 4 chapters, conclusions and recommendations, bibliography.

Keywords: travel services, vacation products, travel agency.

The purpose of the thesis: it is constituted by the legal rules that form the basis of the regulation of the contract regarding travel service packages and holiday products, theoretical and practical issues of travel services, judicial practice. The purpose of the study is to identify the characteristics and problems of the legal regulation of the contract regarding travel service packages and vacation products, as well as formulating proposals to improve the legislation in the studied field.

General objectives: identifying the regulations of national and international normative acts regarding travel packages and vacation products; analysis of national and foreign doctrine regarding travel packages and vacation products; determining the legal nature of the contract regarding travel packages and vacation products; determining the specifics of the contract regarding travel packages and vacation products; examining the elements and validity conditions of the contract regarding travel packages and vacation products; analysis of the rights and obligations of the parties; establishing conclusions and final recommendations.

Methods applied for the elaboration of the thesis: consists in researching and solving the problems addressed in the thesis, where several bibliographic sources were consulted and analyzed, devoted to the development of economic relations on the sustainable development of tourism at the regional and national level. In order to deepen the knowledge of these problems, the works of some scholars, dedicated to the development and economic growth through the service sector, were studied.

The actual result obtained: following the development of scientific research in the field of legal regulation of the contract regarding travel service packages and vacation products, a unique work in this topic was titled, with an in-depth examination of all the essential elements, as well as a series of reports that can serve example for future analysis, or as a source in fields other than law.

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei tezei de licență constă în necesitatea stabilirii și în determinarea naturii juridice, locului și rolului contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță în dreptul civil al Republicii Moldova, precum: sediul materiei, interpretarea contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță, caracterele juridice ale contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță, condițiile de valabilitate ale contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță, precum și perspectivele de reglementare în legislația națională a acestor tipuri de contracte.

Obiectul de studiu al temei supuse cercetării se bazează pe investigarea amplă a pachetelor de servicii de călătorie și vacanță care constituie o activitate economică ce se răsfrânge asupra majorității sectoarelor sociale. Importanța și efectele multiple ale serviciilor de călătorie interne sunt reflectate pe o multitudine de planuri: de la valorificarea superioară a elementelor atractive și funcționale ale ofertei, la îmbunătățirea confortului populației țării de referință; de la stimularea creșterii economice - la ameliorarea structurii sociale, crearea de noi locuri de muncă și reducerea sărăciei.

Scopul lucrării - este analiza teoretică și practică a contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță sub aspectul reglementării naționale, în comparație cu legislația țărilor vecine, în primul rând a României, Federației ruse. Studiul este direcționat spre evidențierea și delimitarea contractului de servicii de călătorie și produsele de vacanță de alte contracte civile.

Gradul de noutate a temei. Această analiză, poate servi drept temei pentru un studiu ulterior, mai desfășurat, a impactului de dezvoltare, atât pe plan național cât și internațional a pachetelor de servicii de călătorie și produselor de vacanță. Noutatea temei constă în stabilirea locului turismului în cadrul sistemului juridic al contractelor de prestare a serviciilor de călătorie și produselor de vacanță, fiind un aspect foarte important.

Obiectivele generale ale lucrării sunt elaborarea bazelor teoretice și metodologice ale impactului procesului de globalizare și integrare europeană asupra turismului, abordarea conceptului dezvoltării turismului concomitent cu protecția mediului, creșterea calității serviciilor, dar și dezvoltarea durabilă a economiei naționale în contextul globalizării și integrării europene. Atingerea scopului stabilit în teza de licență a determinat formularea și soluționarea următoarelor **obiective:**

-identificarea reglementărilor actelor normative naționale și internaționale privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță;

-analiza doctrinei naționale și străine cu privire la pachetele de călătorie și produsele de vacanță;

-determinarea naturii juridice a contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță;

-determinarea particularităților contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță;

-examinarea elementelor și condițiilor de valabilitate ale contractului privind pachetele de călătorie și produsele de vacanță;

-analiza drepturilor și obligațiilor părților;

-stabilirea concluziilor și recomandărilor finale.

Metodologia cercetării constă în cercetarea și soluționarea problemelor abordate în teză, unde au fost consultate și analizate mai multe surse bibliografice, consacrate dezvoltării relațiilor economice asupra dezvoltării sustenabile a turismului la nivel regional și național. În scopul aprofundării cunoașterii acestor probleme, au fost studiate lucrările unor savanți, consacrate dezvoltării și creșterii economice prin intermediul sectorului de servicii.

Structura lucrării. Teza de licență este structurată după cum urmează: lista abrevierilor, introducere, patru capitole, concluzii și recomandări.

În primul capitol "*Analiza conceptelor științifice și reglementărilor juridice cu privire la pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță*" care este un capitol introductiv, unde au fost expuse opiniile cercetătorilor ce au analizat problematica contractului cu privire la pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță.

În **Capitolul 2** "*Dispoziții generale referitoare contractului privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță*" se efectuează o investigație aprofundată a contractului analizat: noțiunea, caracterele juridice, trăsăturile caracteristice contractului privind pachetele de călătorie și serviciile de vacanță, conținutul și efectele ce rezultă în urma încheierii contractului dat.

Capitolul 3 "*Analiza dezvoltării sectorului turistic în Republica Moldova*" - este consacrat industriei turismului ca sector important a relațiilor economice naționale care s-a dezvoltat cu pași rapizi în ultimele decenii, devenind unul dintre cele mai însemnate domenii de activitate în sfera serviciilor, fapt datorat mobilității sporite, dezvoltării infrastructurii și creșterii nivelului de trai al populației.

Capitolul 4. "*Aspecte practice privind pachetele de servicii de călătorie și produsele de vacanță*". Acest capitol vizează aspectul practic al lucrării reieșind din subiectul de bază.

Concluziile și recomandările conțin o sinteză a celor mai importante probleme ale contractului privind pachetele de călătorie și serviciile de vacanță, potrivit cadrului legal nedeșăvârșit național.

BIBLIOGRAFIE

ACTE LEGISLATIVE ȘI NORMATIVE

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 1 din 12.08.1994.
2. Codul Civil al Republicii Moldova, nr. 1107-XV din 06.06.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 82-86/661 din 22.06.2002.
3. Legea Republicii Moldova cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, nr. 352-XVI din 24.11.2006. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 14-17/40 din 02.02.2007.
4. Legea Republicii Moldova pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, nr. 1125 din 13.06.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 82 din 22.06.2002.
5. Legea privind aderarea Republicii Moldova la Statutul Organizației Mondiale a Turismului (OMT), nr. 530 din 11.10.2001.

CĂRȚI ȘI PUBLICAȚII MONOGRAFICE TIPĂRITE

...un autor, doi autori, trei autori

6. BRAN, F., MARIN D. *Turismul rural: modelul European*. București: Tipografia centrală, 2007. 580 p. ISBN 978-9975-71-375
7. CIMIL, D., BEJENARU, E. *Drept civil. Contracte speciale*. Partea I. Chișinău: Grafema Librus, 2014. 276 p. ISBN 978-9975-53-518-2
8. CHIBAC, GH. ș.a. *Drept civil. Contracte speciale*. Chișinău: CEP USM, 2015. 468 p. ISBN: 978-606-18-0687-4
9. CRISTUREANU, C. *Economia și politica turismului internațional*. București: Hamangiu, 2008. 464 p. ISBN 978-9975-71-375-7
10. CRISTUREANU, C. *Strategii și tranzacții în turismul internațional*. București: Rosetti, 2006. 373 p. ISBN 978-9975-53-518
11. CRUCEANU, M. *Republica Moldova. Ghid turistic*. Chișinău: Tipografia centrală, 2007. 254 p.
12. COSMESCU, I. *Turismul, Fenomen complex contemporan*. București: Actami, 2018. 268 p.
13. DOGARU, I. *Drept civil. Contractele speciale*. București: ALL BECK, 2013. 1312 p.
14. FLOREA, S. *Potențialul turistic al Republicii Moldova*. Chișinău: USM, 2008. 243 p. ISBN: 978-606-18-0687-4
15. GLĂVAN, V. *Potențialul turistic și valorificarea sa*. București: Universul juridic, 2006. 246 p.
16. HANCIUC, N. *Agroturism și dezvoltarea durabilă*. București: Științifică, 2002. 314 p.

ISBN: 978-606-18-0687-4

17. HENCHE BLANCA, G. *Marketing în turismul rural*. București: ALL Beck, 2004. 424 p.
18. IONESCU, I. *Turismul fenomen social, economic si cultural*. București: Lumina Lex, 2003.
532 p. ISBN 978-9975-71-375-7
19. MIRON, V. *Turismul rural in Moldova. Ghid pentru autoritățile publice locale*. Chișinău: cartier juridic, 2002. 216 p. ISBN 978-9975-53-518-2.
20. MIRON, V. *Turismul din ariile naturale din Republica Moldova*. Chișinău: Cartier juridic, 2006. 248 p. ISBN: 978-606-18-0687-4
21. JOLONCOVSCHI, A. *Turismul ecologic și rural: realități și perspectivă*. Chișinău: USM, 2009. 314 p. ISBN 978-9975-71-37
22. RENIȚĂ, V. *ABC-ul turismului rural, ecologic si cultural*. Chișinău: USM, 2002. 268 p.
23. STĂNCIOIU, A. *Planificarea de marketing în turism. Concepte și aplicații*. București: ALL Beck, 2008. 326 p. ISBN: 978-606-18-0687-4
24. TIGU, G. *Etica afacerilor în turism*. București: editura Științifică, 2008. 258 p.
ISBN 978-9975-53-518-2.
25. TURCOV, E. *Coordonarea turismului*. Chișinău: ASEM, 2006. 209 p. ISBN: 978-606-18-0684
26. СУХАHOB, E. *Гражданское право*. Том II. Москва: Статут, 2010. 325 с.

CONTRIBUȚII ÎN PUBLICAȚII SERIALE TIPĂRITE:

..... din reviste

27. AMĂUȚ A. Răspunderea părților la desfacerea contractului de servicii turistice. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, nr. 3, 2012, pp. 98-101 ISSN 1814-3199 /ISSNe 2345-1017
28. BOTEZATU, A. *Valorificarea potențialului turistic al statului moldovenesc*. În: *Economica*, nr. 1. 2011. pp. 41- 45
29. COLESNICOVA, T. Analiza cadrului legislativ al Republicii Moldova privind turismul vitivinicol. În: *INCE*, nr.1, 2014. pp. 325-330.
30. CROTENCO, I. Starea industriei turismului în Republica Moldova în condițiile mecanismelor moderne ale managerului strategic. În: *Știința didactică*, ASEM, nr.1, 2017. pp. 72-81
31. CHIBAC, N., CEBOTARI, V. Unele particularități ale drepturilor și obligațiilor părților în contractul de servicii turistice. În: *Revista Națională de Drept*, nr. 10, 2009. pp. 141-143.
32. CHIBAC, N. Contractul de servicii turistice, evoluția și perspectivele. În: *Revista Națională de drept*, nr. 11, 2010. pp. 48-52.
- CHIBAC, N. Obiectul contractului de servicii turistice. În: *Revista Națională de Drept*, nr.

- 5, 2010. pp. 105-107. ISSN 1811-0770
- CHIBAC, N. Unele aspecte cu privire la intenția de a contracta în raporturile turistice. În: *Revista Națională de Drept*, nr. 9, 2012. pp. 81-84. ISSN 1811-0770
33. CHIBAC, N., CEBOTARI, V. Structura raporturilor contractuale și particularităților executării contractului de servicii turistice. În: *Revista Națională de Drept*, nr. 7, 2009. pp. 59-61.
ISSN 1811-0770
34. CHIBAC, N., CEBOTARI, V. Cauzele esențiale ale contractului de servicii turistice. În: *Revista Națională de Drept*, nr. 1, 2011. pp. 43-48 ISSN 1811-0770
35. CHIBAC, N. Delimitarea contractului de servicii turistice de alte contracte. În: *Legea și Viața* 268 (4), 2014. pp. 23-27.
36. CHIBAC, N. Contractul de servicii turistice. În: *Revista Națională de drept*, nr. 11, 2016. pp. 25-30. ISSN 1811-0770
37. GUIGOV, A. Evoluția și delimitarea contractului de locațiune față de contractul de vânzare-cumpărare și de alte contracte civile. În: *Revista Națională de Drept*, 2012, nr. 12.
ISSN 1811-0770
38. STADNIC, S., STADNIC, Ș. Oportunitățile dezvoltării agroturismului în Republica Moldova.
În: *Științe agricole*, nr.2, 2019. pp. 235-240.
39. LIVANDOVSCI, R. Satul turistic și importanța acestuia în localizarea produsului turistic rural. În: *Economica*, nr. 1(65), 2009. pp. 32-38.
40. MIHALACHE, Iu. Rezilierea contractului de servicii turistice. În: *Revista națională de Drept*, nr. 1, 2013. pp. 8-14.
41. СТЕПАНОВ, Д. Обязательство по оказанию услуг и его объект. В: *Хозяйство и право*, 2004, приложение к № 5, с. 24-32.

... din materialele simpozioanelor, conferințelor

42. CHIBAC, N. Drepturile și obligațiile părților în contractual de servicii turistice prin prisma Legii de modernizare a Codului Civil al Republicii Moldova, nr.133 din 15.11.2018. În: *Conferința "Statul, securitatea și drepturile omului în condițiile societății informaționale"* Chișinău: Moldova, 13-14 decembrie 2018. pp. 202-210.
43. CHIBAC, N. Produsele de vacanță în reglementarea codului civil al Republicii Moldova. În: *Conferință Integrare prin cercetare și inovare*. 2018. pp. 143-146.

... teze, autoreferate

CONTRIBUȚII ÎN PUBLICAȚII SERIALE ELECTRONICE

44. Dicționarul explicativ al limbii române[accesat 20 februarie 2023] <https://dexonline.ro/>

45. www.turism.md - portalul oficial al turismului în Republica Moldova [accesat 20 ianuarie 2023] Disponibil: <https://www.travel.md/>
46. www.statistica.md - portalul oficial al Biroului Național de Statistică din Republica Moldova [accesat 18 februarie 2023] Disponibil <https://statistica.gov.md/>
47. www.justice.md - portalul oficial al Ministerului Justiției al Republicii Moldova [accesat 20 februarie 2023] Disponibil <http://www.justice.md/>
48. www.moldova.md - portalul oficial al R. Moldova [accesat 20 februarie 2023] Disponibil <https://moldova.md/>

TIPURI SPECIALE DE DOCUMENTE

49. Codul civil Român. În: Monitorul Oficial al României, nr. 505 din 15 iulie 2011 [accesat 20 decembrie 2022]. Disponibil:
http://www.dreptonline.ro/legislatie/codul_civil_republicat_2011_noul_cod_civil.php
50. Codul civil al Federației Ruse din 1996 cu modificările din 2021 [accesat 20.12. 2022].
Disponibil: https://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/
51. Comunicare a Comisiei către Parlamentul european, Consiliu, Comitetul Social și Economic European și Comitetul Regiunilor - *Europa, destinația turistică favorită la nivel mondial – un nou cadru politic pentru turismul european* [accesat la 28.03.2023] Disponibilă:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:52010DC0352>,
52. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - *Adaptarea la era digitală a normelor UE privind pachetele de servicii de călătorie* [accesat la 28.03.2023] Disponibil:
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0513FIN:RO:PDF>,
53. Cartea Albă privind reforma cadrului normativ-regulatoriu din industria turismului. [accesat la 18.02.2023] Disponibil: [file:///C:/Users/anghe/Downloads/ro_6023_Cartea-Alba%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/anghe/Downloads/ro_6023_Cartea-Alba%20(1).pdf)
54. CJCE, 30 aprilie 2002, cauza C-400/00, *Club-Tour, Viagens e Turismo SA vs Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido*, [accesat la 02.01.2023] Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62000CJ0400>,
55. Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului [accesat la 12.03.2023] Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L2302&from>

56. Directiva Consiliului a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite, J. Of., L158 din 23.06.1990.
[accesat la 12.03.2023] Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L2302&from=cs>
57. Ordonanța Guvernului României privind organizarea și desfășurarea activității de turism din România, nr. 58 din 21.08.1998. În: Monitorul Oficial al României, nr. 309 din 26.08.1998.
[accesat la 28.03.2023] Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L2302&from>
58. Ordonanța Guvernului României, nr. 107 din 30.07.1999 privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice. În: Monitorul Oficial al României, nr. 387 din 07.06.2007 [accesat la 20.04.2023] Disponibil: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/82647>
59. Ordonanță Guvernului României, nr. 107 din 30.06.2022 privind transportul pe căi ferate române și reorganizarea SNCFR. În: Monitorul Oficial al României, nr. 659 din 01.07. 2022